

183. Van Dale, de letter L (6)

1. De jihadaanhanger blies zichzelf op. De gietcedel is een letterpolis. Het lever de rideau ging aan de eigenlijke voorstelling vooraf. De leviathan is een mythisch monsterachtig waterdier in de Bijbel.
2. Volg de leylijnen van de geschiedenis naar het leycentrum. Blijf vooral heel goed in de leze!
3. Sinds de tomtom (Jaarboek 2007: autonavigator, met name van het merk TomTom) kan niemand meer kaartlezen. Het zijn lekkere appels, die pigeons (zijdenhemdjes, jeruzalemmers)! De bulterriër had pit, maar was daarmee nog geen pitbullterriër. De biljarters stonden met hun keus in de queue aan de tafels voor hun acquitstoot. Welkom op ons worstfestival! Geniet en eet van sterf-op-sstraatworst (cervelaatworst), varkensmetworst, ossenworst, kruitworst – die kun je niet eten! –, grillworst, curryworst, chorizoworst, Gelderse worst en nog veel meer lekkers. Schrijf je de of het quotiënt? Lijd je aan het guillain-barrésyndroom? Kaartlezen, vingerlezen, koffielezen en stillezen zijn uitgelezen werkwoorden. Van een liaan (liane) kun je een lianennet maken. Libanon, maar ook andere landen vielen soms aan libanisering ten prooi.
4. Rode en gele lieb (libanon) zijn hasjproducten, ook wel hasjjesj genaamd. Het libel is een schotschrift en de libel een waterpas of een netvleugelig insect. Hij was libellenonderzoeker.
5. 'Libertatis praesidium' is de zinspreuk van de Leidse universiteit en 'liberté, égalité, fraternité' die van de Franse Revolutie. Het libertyschip vervoerde libertyzijde. Librium, het farmaceutische preparaat chloordiazepoxide, werkt niet libidineus, op de libido dus. De Weegschaal heet ook Libra.
6. In Zwolle heb je nog een librije, een oude kerk- of kloosterbibliotheek; De Librije is echter een driesterrenrestaurant en het Librije's Hotel aldaar een vijfsterrenhotel. Een licentiaat gaf voorheen het recht op lesgeven. Wist jij, dat bodyodour gewoon lijflucht is? Nou, ik niet!
7. De lichaamsklok staat voor het circadiaans ritme. De licheen is een korstmos, de lichen een erop lijkende huidaandoening. Het feest der lichten is het joodse chanoekafeest, het Lichtfeest. Het licht der wereld en lumen mundi zijn benamingen voor Christus. De kleur was lichtrozerood. Het lichtbewappende leger en de lichtmatroos dronken graag licht bier. Over het dijklichaam zag ik hoe het schip gelicht werd; de kiel ervan was indertijd door mijn oupa gelegd. Na zijn doopceel werd hijzelf van het bed gelicht. Een lichterbrief is een consent tot lossen. Her en der was er lichter- en duisternis. Zij was een lichthart, een vrolijk Fransje, gehuwd met een vrolijke frans, en ze hadden een leven als vrolijke Frans. Zag je die halo, dat aureool om zijn hoofd? Er zijn vele feesten met licht. Het chanoekafeest (Chanoeka) is dat feest bij de joden en Divali is het lichtjesfeest bij de hindoes. Ken je dat lichtmisgebruik op Maria-Lichtmis niet? Parijs en Eindhoven dragen de naam lichtstad. Een lichtwaterreactor gebruikt geen zwaar water, deuterium. Je hebt mooiweerhardlopers en lichtweerdeilers. Frivoliteit betekent lichtzinnig zijn.
8. Bij opheffing van onverdeeldheid kan licitatie optreden. Een lick is een loopje in de jazz.
9. De fasces is de lictorenbundel. Ook de lichtmis ging ter Lichtmis. De LHW is de Landbouwhogeschool Wageningen, thans Wageningen UR: Wageningen Universiteit en Researchcentrum. Het Lido van Venetië gaf zijn naam aan vele fraaie zandstranden.
10. Een liebigkoeler vindt je gehoor in een laboratorium. Het Hooglied is het Lied der Liederen.
11. Het Antwerps liedboek en het Liedboek der kerken zijn antipoden. Een lieve lita weet alles over relaties en seks. Een rondom-lelijk is de personificatie tegen de liefde. Ecstasy is een liefdesdrug oftewel een lovedrug. Wat moet je nu toch aan met een liefdesdolk en een liefdesgrot (Jaarboek 2008)?
12. Een liefdeslaantje moet uitgebreid struweel hebben, geilheid (lubriciteit) is forse liefdeslust.

13. Wat doen we, lust- of liefdesseks? De dilettaant deed veel liefdewerk oud papier. De fruitkweker uit De Lier keek naar de Lier, halverwege Hercules en de Zwaan. Van liëren raak je gelieerd. Het liernurstelsel is een rioleringssysteem. Liezen groeien meestal aan of in het water.

14. De gouden liesjes zijn de golden delicious, het vlijtige liesje is de sultansbalsemien. Langs de weg zie je soms een lieveheer, beeld van Onze-Lieve-Heer; of ook wel een lieievrouw (Lieve-Vrouwebeeld). Bij de provo's hoorde het Amsterdamse Lieverdje. Zusjes zijn ze, de liezebet en de lijzebet. Ze zullen malkander geen liezebet heten en ze moeten elkander geen Lijzebet noemen. Hij at lightchips.

Rein Leentfaar